

**Archeologische prospectie met
ingreep in de bodem
Leuven (Heverlee), Prosperdreef 3
(School Woudlucht)**

Titel

*Archeologische prospectie met ingreep in de bodem
Leuven (Heverlee), Prosperdreef 3 (School Woudlucht)*

Auteurs

Jan Claesen, Jeroen Vanden Borre, Sarah De Cleer

Opdrachtgever

*DBFM Scholen van Morgen
C/O AG Real Estate CO-Production in Development*

Projectnummer

2013-196

Plaats en datum

Gent, januari 2014

Reeks en nummer

*BAAC Vlaanderen Rapport 86
ISSN 2033-6898*

Niets uit deze uitgave mag zonder bronvermelding worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door print-outs, kopieën, of op welke andere manier dan ook.

Technische fiche

Naam site: Leuven (Heverlee), Prosperdreef 3 (School Woudlucht)

Ligging: Prosperdreef 3 – Huttelaan
Gemeente Leuven, Deelgemeente Heverlee
Provincie Vlaams-Brabant

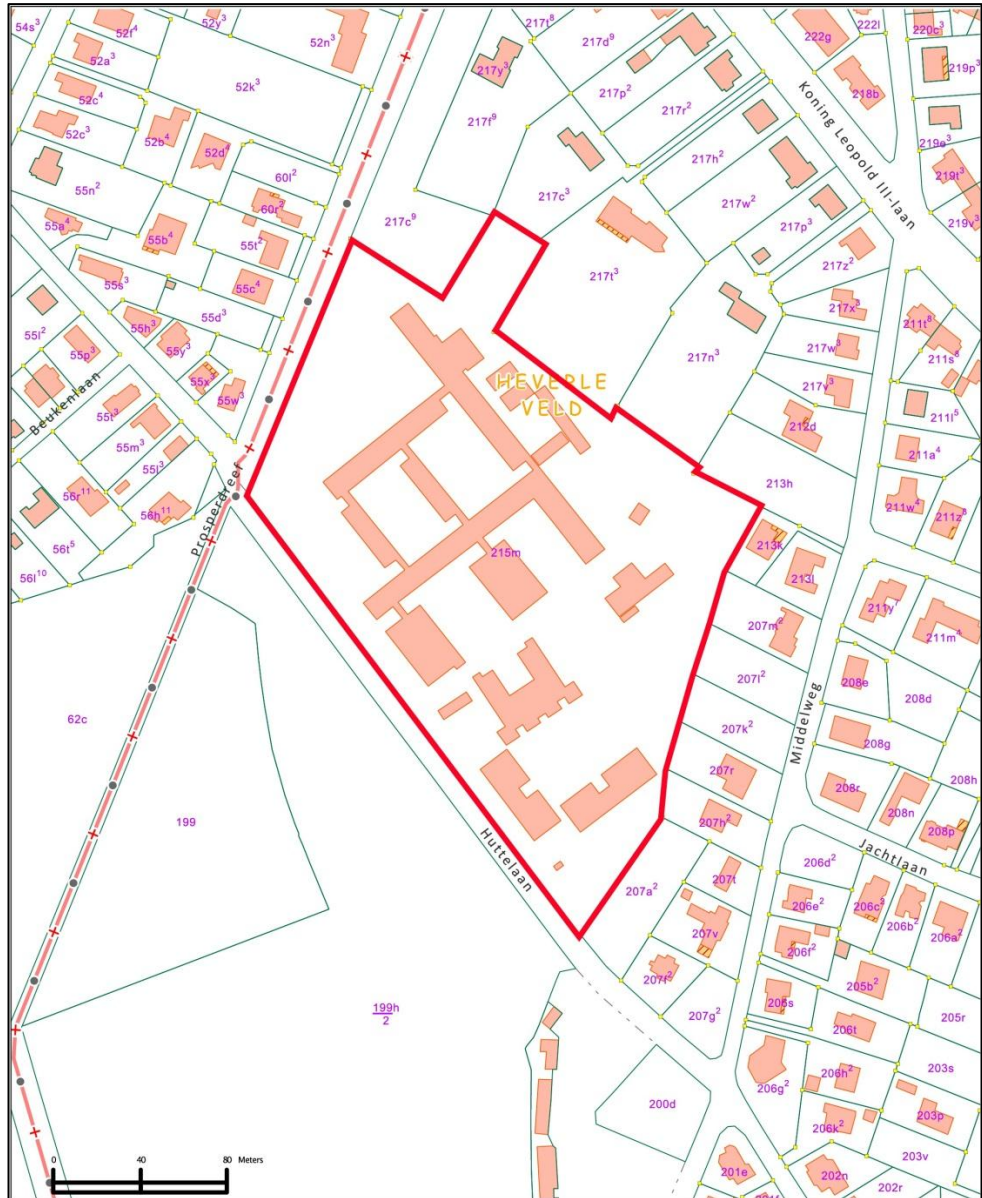
Topografische kaart:

Topografische kaart met aanduiding van het plangebied (rood)

Kadaster: Afdeling 13, Sectie F

Percelen: 215M

Kadasterplan met aanduiding van de percelen binnen het plangebied (rood)

Coördinaten: X: 172538.377 Y: 171705.554 (noorden van het terrein)
X: 172589.488 Y: 171677.766 (oosten van het terrein)
X: 172549.823 Y: 171624.963 (zuiden van het terrein)
X: 172521.275 Y: 171668.537 (westen van het terrein)

Onderzoek: Archeologische prospectie met ingreep in de bodem door middel van proefsleuven en kijkvensters

Projectcode: 2013-196

Opdrachtgever: DBFM Scholen van Morgen
C/O AG Real Estate CO-Production in Development
Sint-Lazaruslaan 4-10, 1210 Brussel

Uitvoerder: BAAC Vlaanderen bvba

Vergunningsnummer:	2013/497
Naam aanvrager:	Jan Claesen
Projectleiding:	Jan Claesen
Terreinwerk:	Jan Claesen, Jeroen Vanden Borre, David Demoen
Verwerking:	Jan Claesen, Jeroen Vanden Borre, David Demoen
Trajectbegeleiding:	Els Patrouille (Agentschap Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant)
Bewaarplaats archief:	BAAC Vlaanderen bvba
Grootte projectgebied:	ca. 4 ha.
Grootte onderzochte oppervlakte:	ca. 174 m ²
Termijn:	Veldwerk: 3 dagen Uitwerking: 3 dagen
Reden van de ingreep:	Uitbreiding van de Scholengemeenschap School Woudlucht
Bijzondere voorwaarden:	Opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed
Archeologische verwachting:	Gelet op de locatie op het perceel tegenover het betrokken perceel van de archeologische vindplaats CAI 355 (2 Romeinse tumuli) is de kans zeer reëel dat bij de realisatie van het project archeologisch erfgoed zal worden verstoord. Agentschap Onroerend Erfgoed achtte een archeologische prospectie met ingreep in de bodem noodzakelijk.
Wetenschappelijke vraagstelling:	Het doel van deze prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden: <ul style="list-style-type: none"> - <i>Zijn er sporen aanwezig?</i> - <i>Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?</i> - <i>Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?</i> - <i>Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?</i> - <i>Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?</i> - <i>Behoren de tumuli aan de overkant van de weg tot een grafveld of zijn ze een geïsoleerd fenomeen?</i> - <i>Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?</i>
Resultaten:	Tijdens het archeologisch onderzoek werden geen relevante archeologische resten aangetroffen. Het werd duidelijk dat het terrein dermate afgegraven was, vermoedelijk bij de bouw van de bestaande school, dat geen archeologische resten meer aanwezig kunnen zijn.

Inhoud

Samenvatting.....	1
1 Inleiding.....	2
1.1 Algemeen.....	2
1.2 Doel van het onderzoek.....	3
1.3 Aard van de bedreiging	3
1.4 Opzet van het rapport.....	3
2 Methode	4
3 Bodemkundige en archeologische gegevens	7
3.1 Bodemkundige gegevens	7
3.1.1 Bodemkaart van Vlaanderen	7
3.1.2 Geologische opbouw	7
3.2 Beknopte historiek en archeologische gegevens	9
3.2.1 Cartografische gegevens.....	9
3.2.2 Archeologische gegevens	11
3.2.3 Archeologische verwachting.....	12
4 Archeologisch onderzoek	13
4.1 Bodem	13
4.2 Sporen en structuren	16
4.2.1 Algemeen.....	16
5 Analyse en interpretatie	17
6 Besluit en waardering	17
6.1 Algemeen.....	17
6.2 Besluit en beantwoording onderzoeksvragen	17
6.3 Advies	18
7 Bibliografie	19
8 Lijst met figuren.....	20
9 Bijlagen	21
9.1 Kaartmateriaal (één overzichtsplan, twee deelplannen)	21
9.2 Bodemprofielen	22

Samenvatting

In opdracht van AG Real Estate, binnen het kader van het Programma Scholen van Morgen, heeft BAAC Vlaanderen een waarderend proefsleuvenonderzoek uitgevoerd op het terrein gelegen aan de Prosperdreef 3 te Leuven (Heverlee), provincie Vlaams-Brabant (Figuur 1). Het bouwproject zal bestaan uit een volledig nieuwe campus voor School Woudlucht. Deze realisatie zal gepaard gaan met graafwerken waardoor het bodemarchief zal worden verstoord. Doel van de prospectie is de archeologische waarden binnen het plangebied te duiden en te evalueren in het kader van een eventueel archeologisch vervolgonderzoek.

Dit rapport vormt de schriftelijke neerslag van het verloop van het archeologisch onderzoek en de resultaten van het project.

Figuur 1: Situering onderzoeksgebied op een orthofoto¹

Het projectgebied had een oppervlakte van ca. 4 ha en werd gekenmerkt door de bodemseries *Lba0* en *SLba*. Binnen het plangebied werd ca. 174 m² onderzocht door middel van 9 proefsleuven (zie verder).

In de directe omgeving van het plangebied komen verschillende sites met archeologische waarden voor. Omwille van de bedreiging door de nieuwbouw en de afbraak van de bestaande gebouwen, en het nog onbekende archeologische potentieel van het terrein werd een archeologische prospectie door middel van proefsleuven opgelegd.

Binnen het onderzoeksgebied werden tijdens het vooronderzoek geen archeologisch relevante sporen aangetroffen.

¹ AGIV 2013a.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

In opdracht van AG Real Estate, binnen het kader van het Programma Scholen van Morgen, heeft BAAC Vlaanderen een waarderend proefsleuvenonderzoek uitgevoerd op het terrein gelegen aan de Prosperdreef te Leuven (Heverlee) (Figuur 2). Binnen het projectgebied van ca. 4 ha zal de opdrachtgever een volledig nieuwe campus oprichten. Bij dergelijke grote infrastructuurwerken is de impact op het bodemarchief ingrijpend en zullen eventueel aanwezige archeologische waarden verstoord worden.

Het onderzoeksgebied bevond zich in een ruimer gebied waarin reeds tal van archeologische vondsten bekend zijn (zie verder bij 3.2.2). Het ging om diverse archeologische resten uit de *metaaltijden*. De kans dat er archeologische sporen zouden aangetroffen worden binnen het plangebied was dan ook reëel.

In het kader van het 'archeologiedecreet' (decreet van de Vlaamse Regering 30 juni 1993, houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, inclusief de latere wijzigingen) en het uitvoeringsbesluit van de Vlaamse Regering van 20 april 1994, is de eigenaar en gebruiker van gronden waarop zich archeologische waarden bevinden, verplicht deze waarden te behoeden en beschermen voor beschadiging en vernieling. In het licht van de bestaande wetgeving heeft de opdrachtgever beslist, in samenspraak met het Agentschap Onroerend Erfgoed, eventuele belangrijke archeologische waarden te onderzoeken voorafgaande aan de geplande bouwwerken. Dit kan door behoud *in situ*, als de waarden ingepast kunnen worden in de plannen, of *ex situ*, wanneer de waarden onomkeerbaar vernietigd worden. Aangezien behoud *in situ* niet mogelijk was, is gekozen voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem die moet resulteren in een advies voor eventueel vervolgonderzoek.

Figuur 2: Situering onderzoeksgebied op de topografische kaart².

Binnen de projectzone diende minimaal 12,5 % archeologisch onderzocht te worden door middel van proefsleuven (10 %) en kijkvensters (2,5 %). Gelet op de omvang van het terrein en de bestaande

² Provincie Vlaams-Brabant 2013 © NGI Topomapviewer

bebouwing werd deze vraag in de Bijzonder Voorschriften vertaald in een onderzoeksprogramma waarbij gericht enkele sleuven werden gegraven op locaties waar het mogelijk was én waar nieuwbouw werd gepland.

BAAC heeft dit onderzoeksprogramma uitgevoerd, behalve op twee ommuurde speelplaatsen centraal op het terrein. In overleg met de bevoegde overheid werden deze sleuven niet aangelegd omdat toen reeds duidelijk was dat het hele terrein heel erg verstoord was.

Het onderzoek werd uitgevoerd van 14 december 2013 tot 18 december 2013. Projectverantwoordelijke was Jan Claesen. Jeroen Vanden Borre en David Demoen werkten mee aan het onderzoek.

Contactpersoon bij de overheid, het Agentschap Onroerend Erfgoed Vlaams-Brabant, was Els Patrouille. Contactpersoon bij de opdrachtgever (AG Real Estate) was dit Fredric Goethals.

1.2 Doel van het onderzoek

Het doel van deze prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen (opgenomen in de Bijzondere Voorwaarden) beantwoord worden:

- *Zijn er sporen aanwezig?*
- *Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?*
- *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?*
- *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*
- *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*
- *Behoren de tumuli aan de overkant van de weg tot een grafveld of zijn ze een geïsoleerd fenomeen*
- *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?*

1.3 Aard van de bedreiging

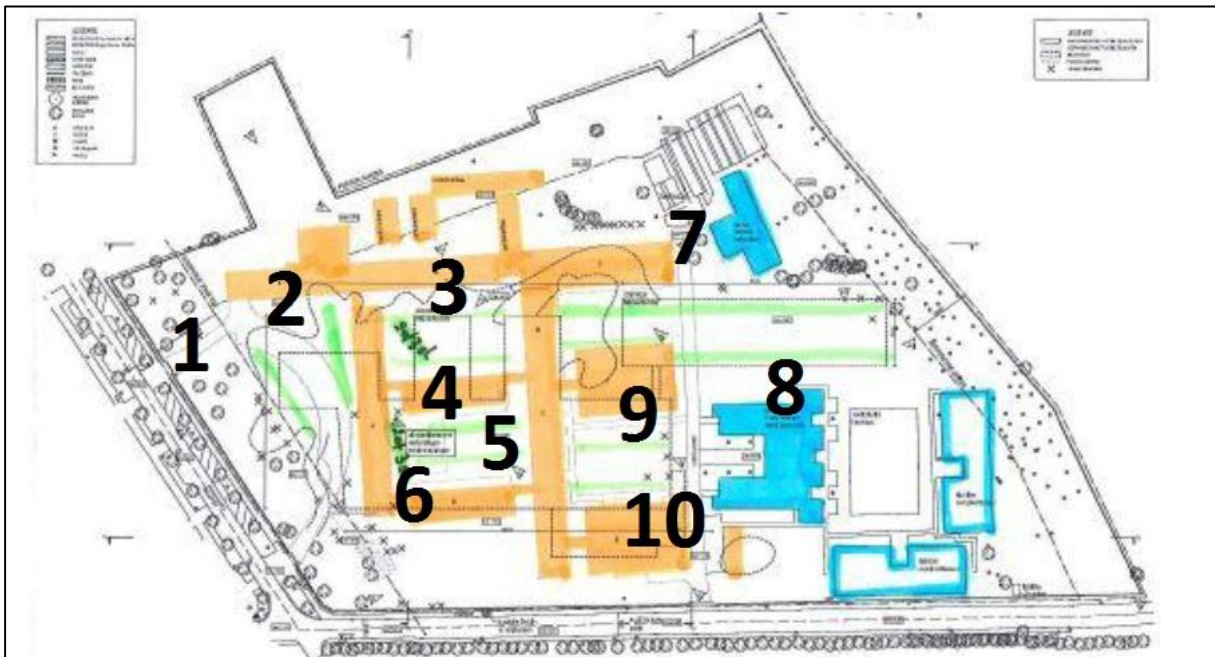
Op de betreffende locatie zal een nieuwe scholencampus gerealiseerd worden. Dit zal gepaard gaan met graafwerken, waardoor het bodemarchief onherroepelijk verstoord zal worden. Hierbij zullen eventueel aanwezige archeologische resten verloren gaan. Ook de *in situ* bewaring van mogelijke archeologische waarden is hierdoor uitgesloten.

1.4 Opzet van het rapport

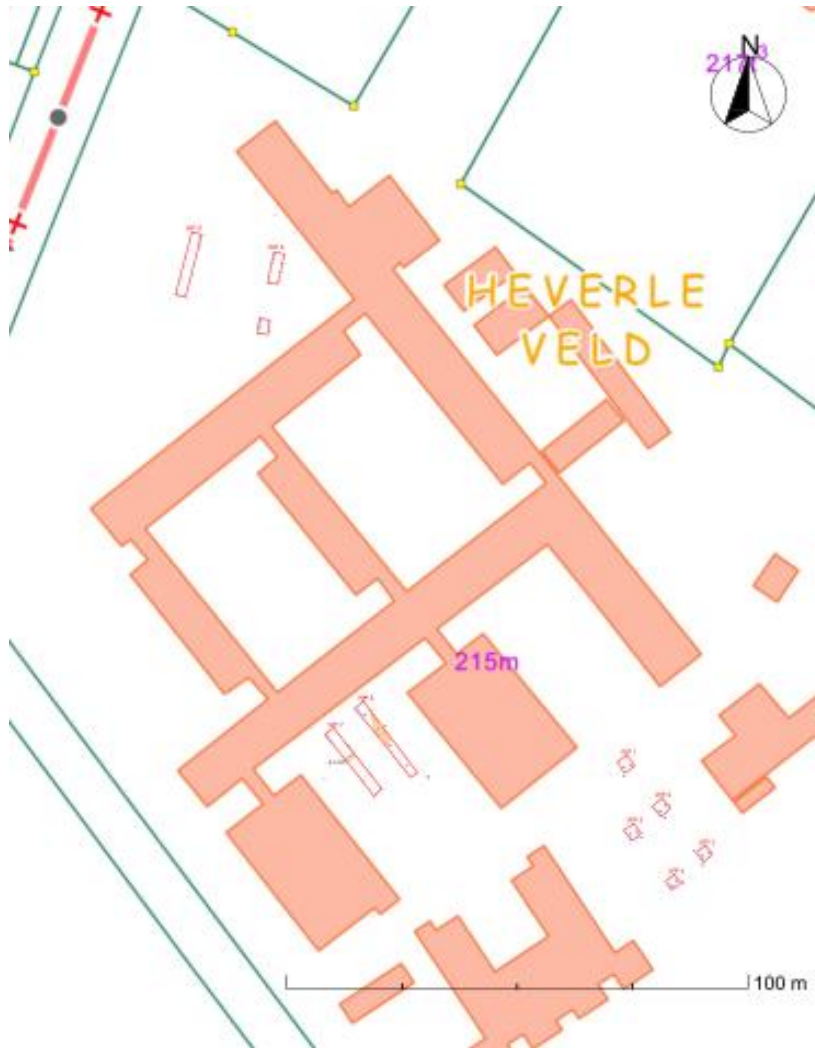
Na de samenvatting en dit inleidende hoofdstuk wordt de toegepaste methode toegelicht. Vervolgens wordt er stilgestaan bij de bekende bodemkundige en archeologische gegevens betreffende het onderzoeksgebied en haar omgeving. Daarna worden de resultaten van de archeologische prospectie gepresenteerd. Hieruit volgen een synthese en een advies voor eventueel vervolgonderzoek.

2 Methode

Afwijkend op standaard-Bijzondere Voorschriften, waarbij doorgaans 10% à 12% van het terrein wordt onderzocht door middel van sleuven of werkputten, werd door de Vlaamse overheid bij de strategie rekening gehouden met de bestaande en geplande bebouwing. De bestaande bebouwing en de geplande nieuwbouw werden uitdrukkelijk als uitgangspunt genomen. Ook werd rekening gehouden met een maximale vergaring van informatie, zonder daarbij de werking van een actieve school uit het oog te verliezen. Oorspronkelijk waren een 10-tal sleuven gepland. Uiteindelijk werden een 9-tal sleuven uitgevoerd. Daarbij zijn de sleuven op de speelplaatsen (in figuur 3 genummerd als 3, 4, 5 en 6) niet uitgevoerd. Ter hoogte van sleuven 7 en 8 zijn in de praktijk een 5-tal kleinere sleuven getrokken. De ligging van de sleuven is steeds besproken met de bevoegde overheid. Na het onderzoek werd het terrein in zijn oorspronkelijke staat hersteld (Figuur 3).

Figuur 3: Overzicht plangebied met afbraak (oranje), behouden gebouwen (blauw), geplande locatie proefsleuven (groen), 1-10 (fasering onderzoek)

Figuur 4: Inplanting proefsleuven en kijkvensters binnen het plangebied

In het oosten van het plangebied bevond het maaiveld zich op ruwweg 51,30 m TAW. In het noordwesten van het plangebied lag dit op ruwweg 50,60 m TAW. Het relevante archeologische niveau lag in het noordwesten op 48,80 m TAW; centraal (sleuven 6-7) lag het archeologisch niveau ruwweg 49,90 m TAW; in het oosten lag het niveau op ruwweg 49,20 m TAW.

De afgraving gebeurde door een kraan op rupsbanden van 12 ton met een gladde graafbak van 1 m breed. Tijdens het onderzoek werd in iedere sleuf machinaal één vlak aangelegd op het archeologisch relevante en leesbare niveau. Vervolgens werd het vlak manueel bijgeschaafd, zodat de sporen goed zichtbaar waren en meteen konden worden ingekrast.

Van alle sleuven werden overzichtsfoto's gemaakt en van alle sporen ook detailfoto's. De sleuven en sporen werden ingetekend door middel van een *Robotic Total Station* (RTS) en gedocumenteerd aan de hand van beschrijvingen en foto's. Sporen-, foto- en vondstenlijsten werden digitaal geregistreerd in het veld. Gebruik makend van het programma *Autocad* werden de verzamelde data van de opgravingsvlakken verwerkt tot een gedetailleerd en overzichtelijk grondplan.

Indien een spoor zich tegen de putwand bevond, werd het werkputprofiel opgeschaafd om de relatie tussen het spoor en de bodemhorizonten te registreren. Het profiel van de coupes werd manueel opgeschaafd, gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/20 en beschreven. Vondsten uit de coupes

werden stratigrafisch ingezameld. Vondsten werden achteraf gewassen, genummerd en bewaard bij BAAC.

Per proefsleuf werd een diepere profielput aangelegd waarbij min. 60 cm van de moederbodem zichtbaar was. De locatie ervan stond in functie van het inzicht in de lokale bodemopbouw (en de diepte van verstoring). Bij elke profielput werd de absolute hoogte van het (archeologisch) vlak en van het maaiveld genomen en op het plan aangeduid. Deze bodemprofielen werden opgekuist, gefotografeerd, ingetekend op schaal 1/20 en beschreven per horizont omdat deze een goed inzicht gaven in de bodemopbouw en de verstoring van het terrein.

Met behulp van een metaaldetector (*Tesoro Silver*) werd naar metaalvondsten gezocht. Tijdens het onderzoek werden geen metaalvondsten aangetroffen.

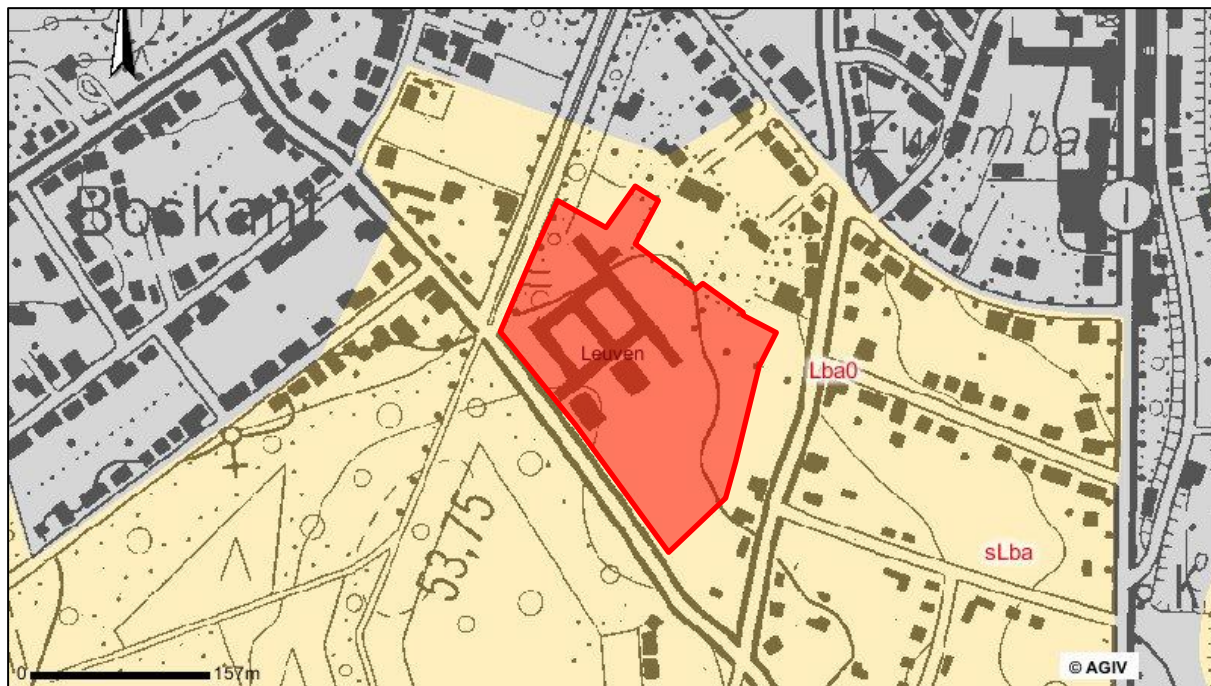
Na afloop van het onderzoek werden de sleuven gedicht om verdere instabiliteit van het terrein te voorkomen. Dit gebeurde met instemming van het Agentschap Onroerend Erfgoed.

3 Bodemkundige en archeologische gegevens

3.1 Bodemkundige gegevens

3.1.1 Bodemkaart van Vlaanderen

Op de bodemkaart (Figuur 5)³ komen ter plaatse van het plangebied volgende bodemseries voor: *Lba0* (Droge zandleembodem met textuur B horizont) en *sLba* (Droge zandleembodem met textuur B horizont). Ten noorden / noordwesten en noordoosten komt *OB* (Bebouwde zones) voor. In de praktijk bleek het terrein stevig verstoord (zie 4.1).

Figuur 5: Situering onderzoeksgebied op de bodemkaart van Vlaanderen⁴.

3.1.2 Geologische opbouw

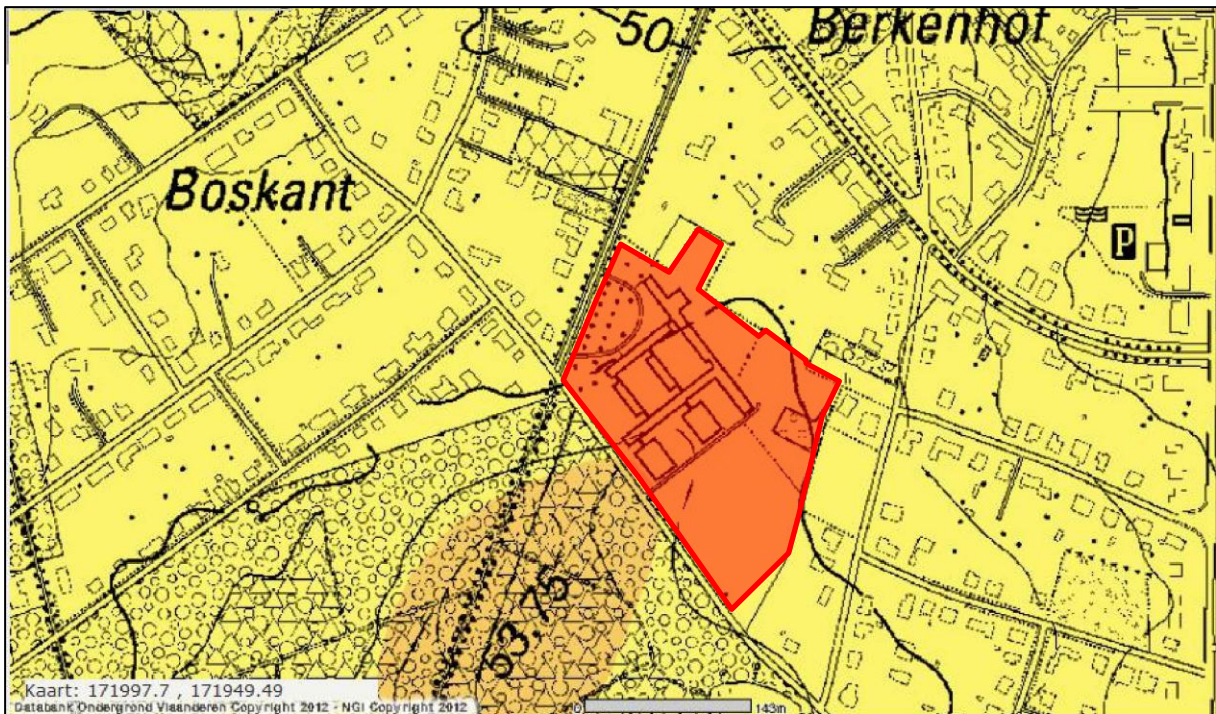
Op basis van de gegevens uit de *Databank Ondergrond Vlaanderen*⁵ wordt binnen het plangebied het tertiair substraat gevormd door de *Formatie van Brussel (Br)* (Figuur 6), dat bestaat uit grijs fijn zand, kalkhoudend, soms fossielhoudend, met kiezel- en kalkzandsteenbanken⁶.

³ AGIV 2013b

⁴ AGIV 2013b

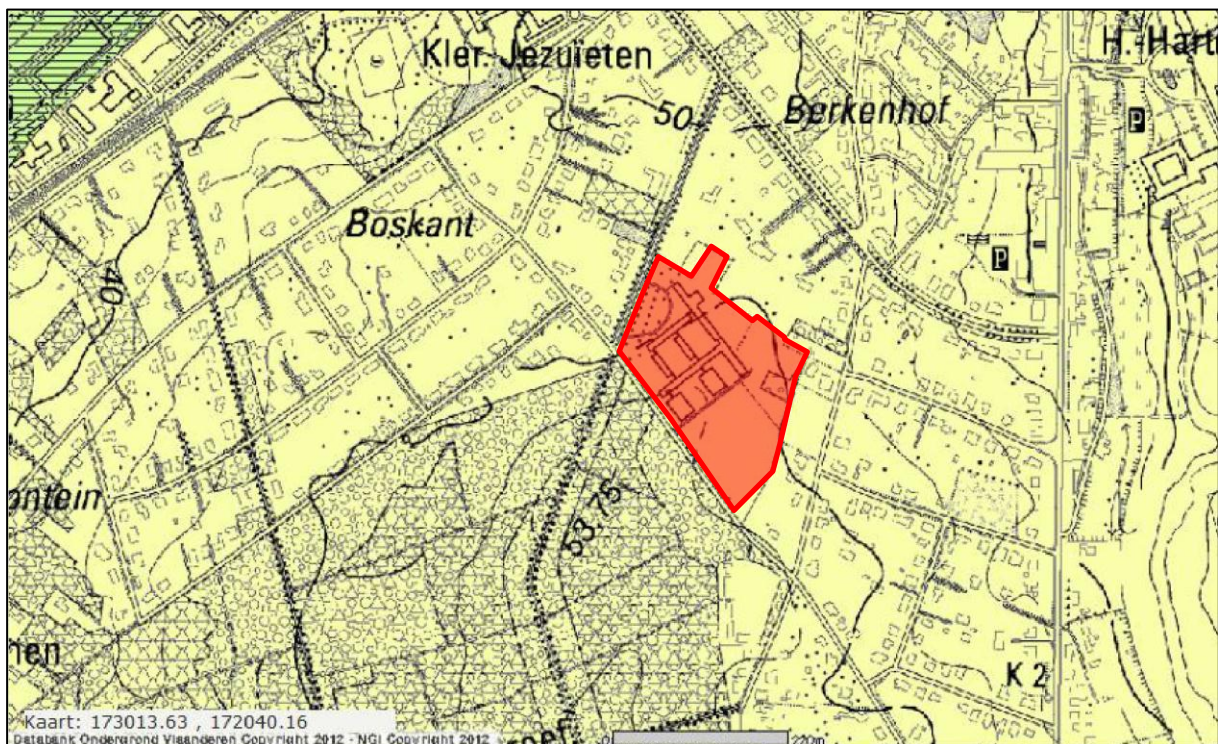
⁵ DOV Vlaanderen, 2013a.

⁶ DOV Vlaanderen, 2013b.

Figuur 6: Situering onderzoeksgebied op de tertiairgeologische kaart⁷.

Volgens de quartairgeologische kaart (Figuur 7) zijn in de bovenste lagen van de moederbodem in het plangebied eolische afzettingen aanwezig. De eolische afzettingen (ELPw) (zand tot silt) zijn afzettingen van het Weichseliaan (Laat-Pleistoceen), mogelijk Vroeg-Holoceen; zand tot zandleem in het noordelijke en centrale gedeelte van Vlaanderen. Deze zijn eventueel samen met hellingsafzettingen van het quartair (HQ) aanwezig. Er zijn geen Holocene en/of Tradiglaciale afzettingen bovenop de Pleistocene sequentie aanwezig.

Figuur 7: Situering onderzoeksgebied op de quartairgeologische kaart⁸.

⁷ DOV Vlaanderen 2013.

3.2 Beknopte historiek en archeologische gegevens

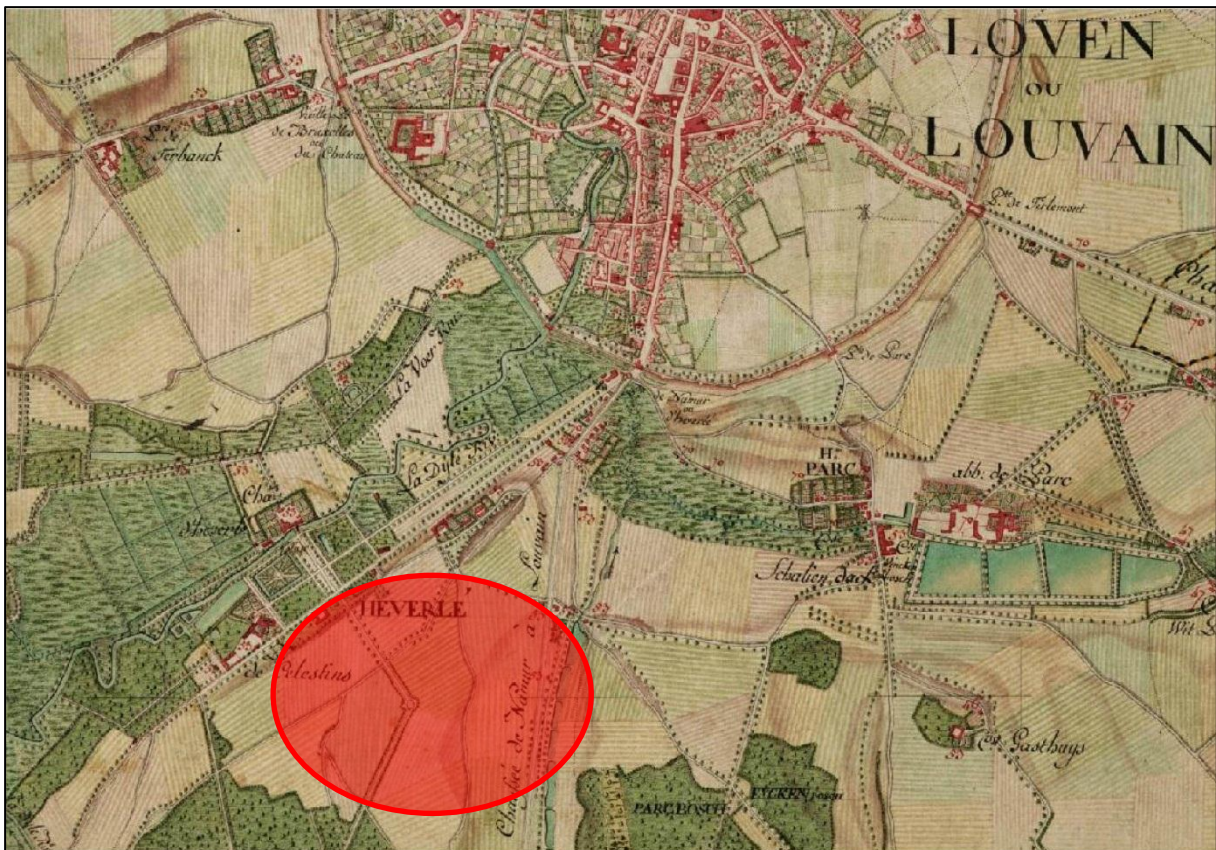
3.2.1 Cartografische gegevens

Op basis van oude kaarten kan een beeld gegeven worden van hoe de bebouwing evolueerde door de eeuwen heen, maar met dien verstande dat de draad slechts opgepikt kan worden vanaf het moment dat de eerste kaarten voor het gebied verschenen, m.a.w. vanaf de 18de eeuw. Afwezigheid van bebouwing in de kaarten is overigens geen garantie dat er geen bebouwing heeft gestaan op het moment van opname. Vooral in de beginperiode tekenden cartografen vaak slechts de grotere nederzettingen en belangrijke beeldbepalende bouwwerken als kerken, kloosters en kastelen in. Gedetailleerde kaarten zijn pas vanaf de 19e eeuw voorhanden.

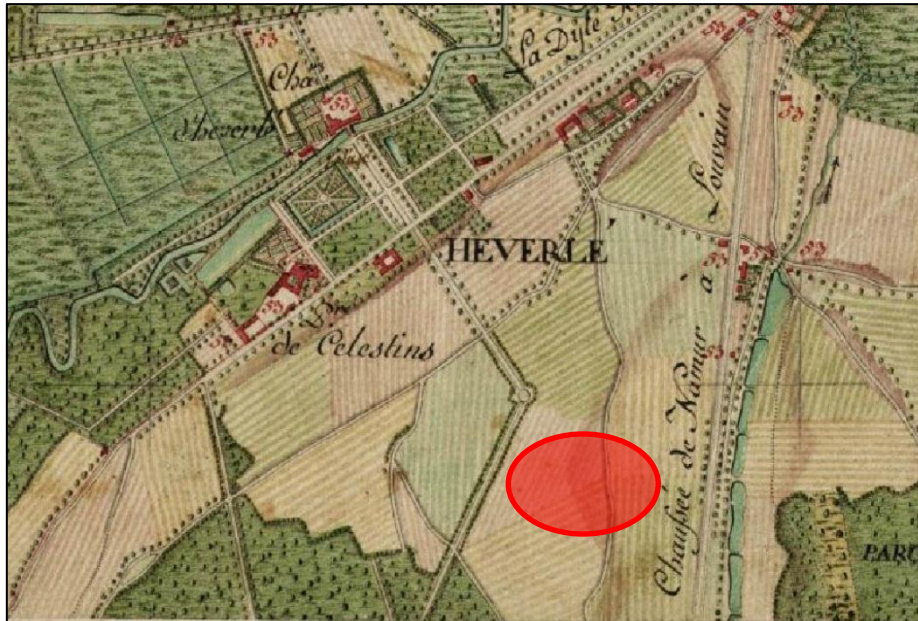
Het onderzoeksgebied wordt hieronder weergegeven op verschillende cartografische bronnen.

3.2.1.1 Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden (1771-1778)

Op de *Ferrariskaart* is het centrum van Leuven (*Loven* of *Louvain*) en van Heverlee (*Heverle*) afgebeeld. De Naamsesteenweg (*Chaussee de Namur à Louvain*) is het enige aanknopingspunt voor de lokalisatie van het onderzoeksgebied. Enkel akkers en weilanden zijn er weergegeven (Figuur 8).

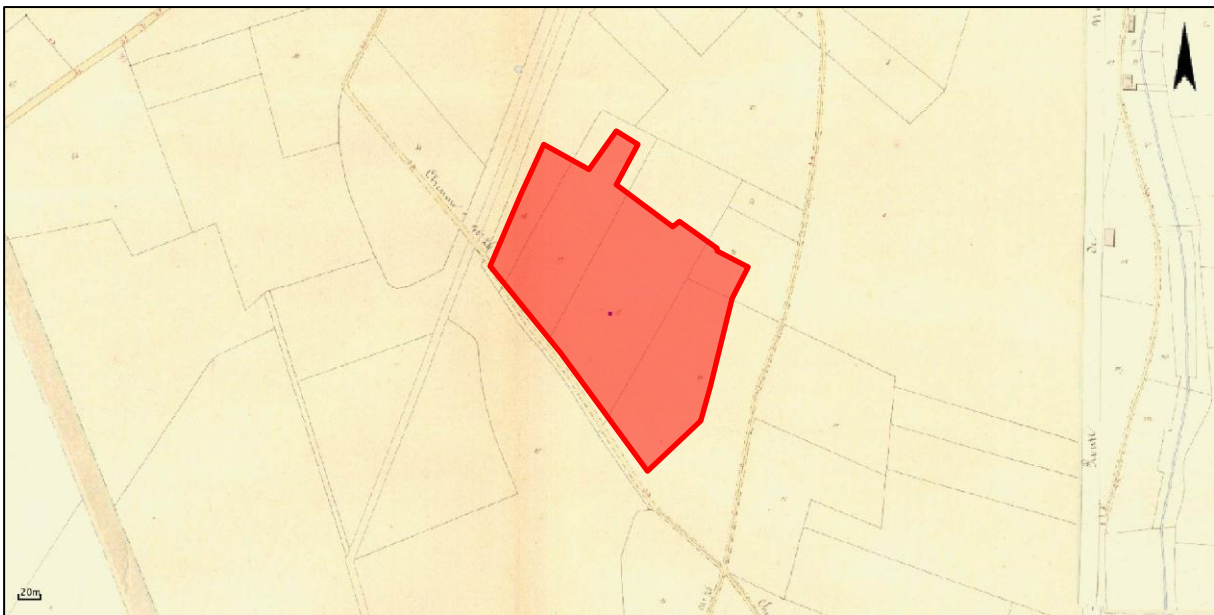
⁸ DOV Vlaanderen 2013.

Figuur 8: Situering onderzoeksgebied op de Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden (Ferrariskaart) (1771-1778)⁹.

3.2.1.2 Atlas van de Buurtwegen (ca. 1840)

De *Atlas van de Buurtwegen* (ca. 1840) geeft een vergelijkbaar beeld als de *Ferrariskaart* (Figuur 9). Binnen het onderzoeksgebied is er geen bewoning afgebeeld, enkel akkers en weilanden. Het huidige wegtracé is reeds duidelijk herkenbaar. Zowel de Prosperdreef in het westen, de Huttelaan in het zuiden, als de Middelweg ten (zuid)oosten van het plangebied zijn reeds aangegeven.

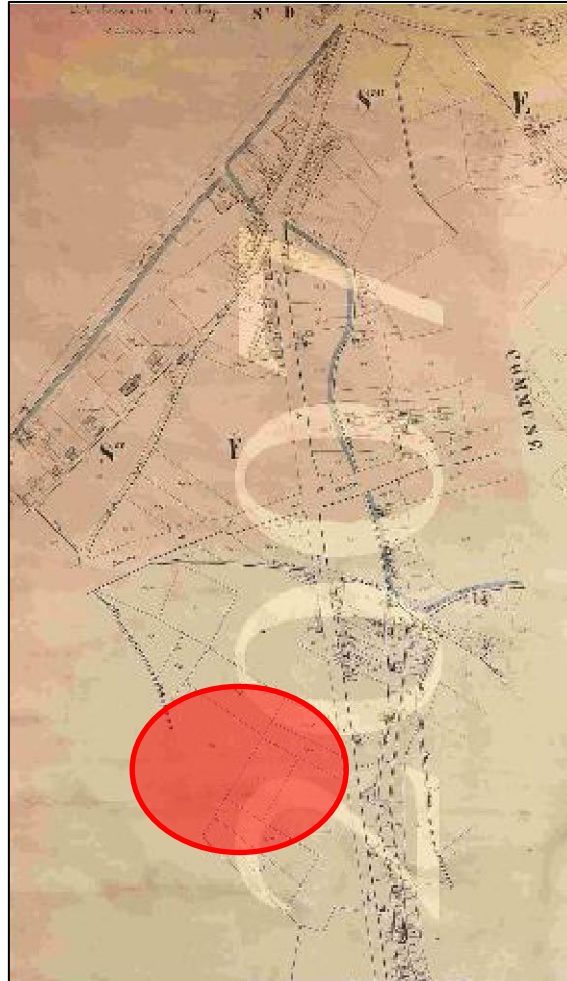
Figuur 9: Situering onderzoeksgebied op de *Atlas van de Buurtwegen* (ca. 1840)¹⁰.

⁹ Digitale Bibliotheek van de Koninklijke Bibliotheek van België 2013a.

¹⁰ Provincie Limburg 2013b.

3.2.1.3 Popp-kaart (1842-1879)

De kadasterkaart van Philippe-Christian Popp (*Atlas cadastral parcellaire de la Belgique*, 2de helft 19de eeuw) (Figuur 10)¹¹ vertoont een gelijkaardig beeld, enkel akkers en weilanden zijn er weergegeven. De Naamsesteenweg (*Chaussee de Namur à Louvain*) (centraal op de kaart) en de Waversebaan (*Groote baan van Wavre naar Leuven*) (noordwesten van de kaart) zijn de enige aanknopingspunten voor de lokalisatie van het onderzoeksgebied.

Figuur 10: Situering onderzoeksgebied op de Poppkaart (1855)¹²

Samenvattend kan gesteld worden dat het onderzoeksgebied vermoedelijk onbebouwd bleef vanaf de tweede helft van de 18de eeuw tot de start van de bouw van het scholencomplex. Deze stelling moet evenwel met enige omzichtigheid worden behandeld, daar de geraadpleegde kaarten niet altijd even betrouwbaar zijn op perceelsniveau. Ook voor de periode van vóór we kaarten kunnen raadplegen, dus alles voor de 18de eeuw, kan geen uitspraak worden gedaan op basis van de cartografische bronnen.

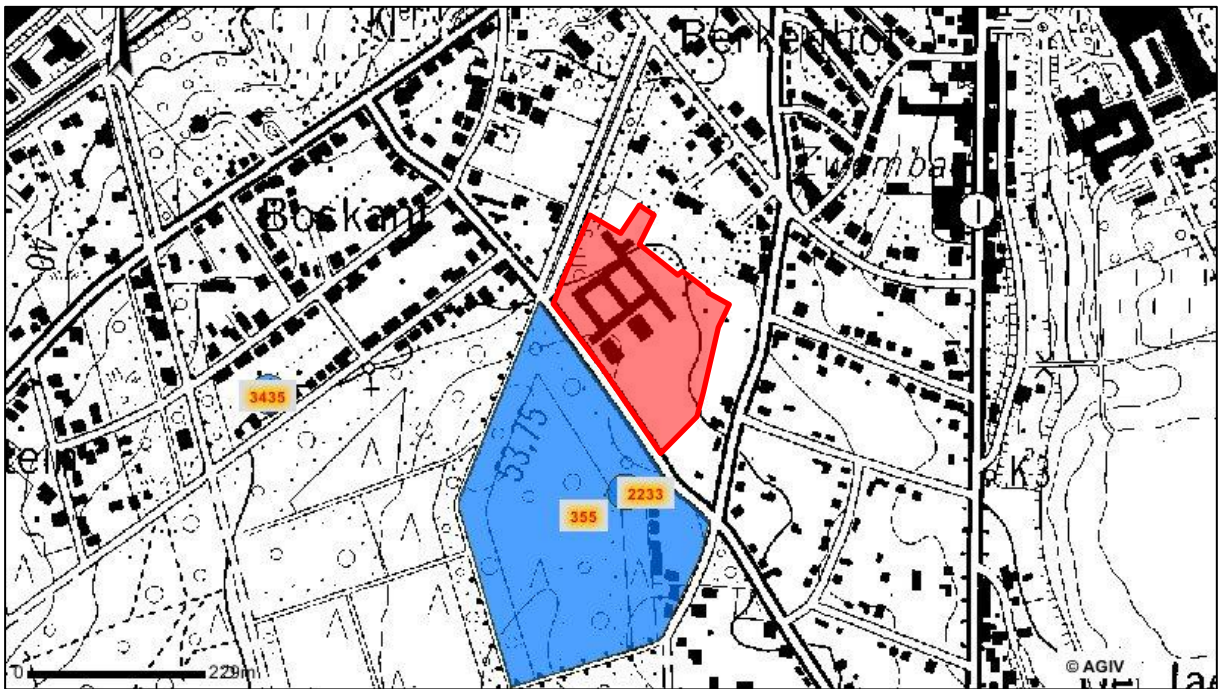
3.2.2 Archeologische gegevens

Om in te schatten wat het archeologisch potentieel van het terrein aan de Prosperdreef te Leuven (Heverlee) is, werd gekeken naar wat er archeologisch al bekend is uit de omgeving van het plangebied. Daarvoor is de Centrale Archeologische Inventaris (CAI) als uitgangspunt gebruikt.

¹¹ Digitale Bibliotheek van de Koninklijke Bibliotheek van België 2013c.

¹² Digitale Bibliotheek van de Koninklijke Bibliotheek van België 2013b.

In de CAI zijn archeologische waarden uit heel Vlaanderen verzameld. Hoewel de inventaris niet geheel volledig is, kan ze toch dienen als eerste inzicht in wat er archeologisch in een gebied aangetroffen is. Voor het plangebied aan de Prosperdreef zelf zijn nog geen archeologische waarden gekend (Figuur 11).

Figuur 11: CAI-kaart van het onderzoeksgebied met de archeologische vindplaatsen in de omgeving¹³

In de omgeving van het terrein zijn wel enkele vindplaatsen te zien op de CAI¹⁴.

De belangrijkste locatie van een archeologische vindplaats is deze ten zuiden van het plangebied, locatie 355, *Heverleebos 8*.

De vondst omvat twee grafheuvels uit de Romeinse periode (Structuur 452) waarvan één op het terrein werd vastgesteld door S. Adriaenssens (Tumulus 11 = CAI 2233).

Locatie 2233, Structuur 2634, *Heverleebos Tumulus 11*, is tumulus 11 waarvan sprake is in de thesis van S. Adriaenssens¹⁵. Op basis van de typologie werd de koepelvorm in de metaaltijden gedateerd.

Verder is er ten zuidoosten van het plangebied nog een locatie van archeologische vindplaatsen gekend¹⁶.

Locatie 3435, *Structuur 5889, Beukenlaan Boskant*, vondst van lithisch materiaal uit het Neolithicum, meer bepaald een gepolijste bijl uit grijze silex met lensvormige doorsnede.

3.2.3 Archeologische verwachting

Op basis van de bodemkaarten, de historische kaarten en de historische achtergrond van Leuven / Heverlee, naast de archeologische waarden in de omgeving, met als voornaamste de vindplaats met locatienummer CAI 355 ten oosten van het onderzoeksgebied, is de kans reëel dat er bij de realisatie van het project archeologisch erfgoed zal worden verstoord. De verwachting dat er tijdens de archeologische prospectie sporen uit de metaaltijden tot de middeleeuwen kunnen worden aangetroffen, is hoog op basis van de gekende archeologische vindplaatsen in de omgeving.

¹³ Centrale Archeologische Inventaris 2013.

¹⁴ Centrale Archeologische Inventaris 2013.

¹⁵ Adriaenssens 2007.

¹⁶ Centrale Archeologische Inventaris 2013.

4 Archeologisch onderzoek

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het veldonderzoek beschreven. Aan de hand van de beschrijvingen van de resultaten van het onderzoek wordt een interpretatie gegeven van de gevonden sporen. De vondsten worden uitvoeriger beschreven in het volgende hoofdstuk.

4.1 Bodem

Op de bodemkaart kunnen volgende sequenties worden afgelezen:

- *Lba0* : droge (niet gleyig) zandleembodem met textuur B horizont of met weinig duidelijke kleur B horizont
- *sLba*: droge (niet gleyig) zandleembodem met textuur B horizont of met weinig duidelijke kleur B horizont (zand op geringe diepte (ondieper dan 75 cm))

Het onderzoek toonde aan dat op het terrein zware bodemingrepen hadden plaatsgevonden, vermoedelijk bij de aanleg van het huidige schoolcomplex.

In de oostelijke zone (werkputten 1-5) was de bodem steevast verstoord vanaf het maaiveld tot op een diepte van gemiddeld 49,20 m TAW. Op dat niveau troffen we de C-horizont aan, een zandig pakket met regelmatig kiezelbanken (Formatie van Brussel). De overgang van de C-horizont naar de bovenliggende pakketten is messcherp: het is duidelijk dat een flink stuk van de oorspronkelijke bodem is weggegraven.

Figuur 12: Profiel werkput 3; pas helemaal onderaan is de ongestoorde bodem zichtbaar; alle bovenliggende lagen zijn aangevoerd.

Eenzelfde situatie merken we centraal in het plangebied (ter hoogte van sleuven 6 en 7). Ook daar zien we een messcherpe overgang van de C-horizont naar de opgebrachte pakketten.

Figuur 13: profiel werkput 8

In het noordwesten is de situatie iets anders. In sleuf 8 (dicht tegen de schoolgebouwen) merken we nog diepe verstoringen tot op 48,80 m TAW. In sleuf 9 daarentegen, wat meer vrijstaand op een schijnbaar niet verstoord deel van het perceel, vinden we op ruwweg 49,50 m TAW de top van de vermoedelijk oorspronkelijk bouwvoor. Onder de bouwvoor rust de ongestoorde bodem (Formatie van Brussel) vanaf 48,90 m TAW.

Figuur 14: profiel werkput 9

De vaststellingen in werkput 9 en een blik op de omgeving (vooral de natuurlijke omgeving onmiddellijk ten zuiden van het onderzoeksterrein) laten ons toe een reconstructie te maken van het oorspronkelijke landschap. Voorafgaand aan de bouw van de school moet het terrein landschappelijk quasi identiek zijn geweest aan het aangrenzend terrein: bosrijk, licht glooiend gebied. Onder de bouwvoor rust de Formatie van Brussel, zonder al te duidelijke B-horizont. In het plangebied zal de oorspronkelijke bouwvoor rond de 49,50 m TAW hebben geschommeld. Voor de bouw van de school diende men vermoedelijk een plateau te creëren op een hoogte van ruwweg 51 m TAW. Voorafgaand aan de aanleg van dit plateau zal de teelaarde verwijderd zijn om inklinken tegen te gaan. Vervolgens werd waar nodig grond aangevoerd of grond afgegraven. De aangebrachte grond werd laagsgewijs aangebracht en duidelijk aangereden; dit maken we op uit de enorme compactheid van de ophogingspakketten en daarmee gepaard gaande reductieprocessen. Alles werd uiteindelijk afgedekt met een pakket aangevoerde teelaarde.

4.2 Sporen en structuren

4.2.1 Algemeen

In geen enkele van de 9 proefsleuven zijn archeologisch relevante sporen aangetroffen. Ook zijn geen archeologisch relevante vondsten gedaan.

In bijlage zijn overzichtsplannen opgenomen.

Figuur 15: zicht op het vlak in werkput 9

5 Analyse en interpretatie

Tijdens het archeologisch onderzoek aan de Prosperdreef te Leuven zijn geen archeologische sporen aangetroffen. Het onderzoek toonde aan dat voorafgaand aan de bouw van het huidige scholencomplex grootschalige grondwerken gebeurd zijn. Daarbij zijn eventueel aanwezige archeologische sporen naar alle waarschijnlijkheid verstoord.

6 Besluit en waardering

6.1 Algemeen

De archeologische prospectie met ingreep in de bodem, uitgevoerd door BAAC Vlaanderen bvba in opdracht van AG Real Estate, op het terrein aan de Prosperdreef 3 te Leuven (Heverlee), heeft aangetoond dat op het terrein geen archeologische sporen aanwezig zijn.

6.2 Besluit en beantwoording onderzoeksvragen

Het doel van de prospectie met ingreep in de bodem is een archeologische evaluatie van het terrein. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

1. *Zijn er sporen aanwezig?*

Neen, op het terrein zijn geen sporen aangetroffen. Dit kan te maken hebben met de ingrijpende bodemverstoringen die plaatsvonden bij de bouw van het huidige scholencomplex.

2. *Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?*

Niet van toepassing.

3. *Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?*

Niet van toepassing.

4. *Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?*

Niet van toepassing.

5. *Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?*

Niet van toepassing.

6. *Behoren de tumuli aan de overkant van de weg tot een grafveld of zijn ze een geïsoleerd fenomeen*

Gelet op de aangetoonde verstoring van de bodem kan hierover geen uitspraak gedaan worden.

7. *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht bij een eventueel vervolgonderzoek?*

BAAC adviseert geen archeologisch vervolgonderzoek.

6.3 Advies

Aangezien tijdens het onderzoek geen archeologische sporen zijn aangetroffen en omdat is aangetoond dat op het terrein in het verleden zware bodemverstoringen zijn gebeurd, adviseert BAAC geen archeologisch vervolgonderzoek op het terrein.

7 Bibliografie

- ADRIAENSSENS S. 2007: *Een archeologische prospectie van Heverlee en het Meerdaalwoud*, licentiaatsverhandeling VUB, 61
- AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2013a: *Kleurenorthofoto's* [online], <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/kleurenortho/#> (geraadpleegd op 8 november 2013).
- AGENTSCHAP GEOGRAFISCHE INFORMATIE VLAANDEREN (AGIV) 2013b: *Digitale bodemkaart Vlaanderen* [online], <http://geo-vlaanderen.agiv.be/geo-vlaanderen/bodemkaart/#> (geraadpleegd op 8 november 2013).
- CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI) 2013: *Leuven / Heverlee* [online], <http://geovlaanderen.gisvlaanderen.be/geo-vlaanderen/cai/#> (geraadpleegd op 8 november 2013).
- DE GROOTE, K. 2008. *Middeleeuws aardewerk in Vlaanderen. Techniek, typologie, chronologie en evolutie van het gebruiksgoed in de regio Oudenaarde in de volle en late middeleeuwen (10de – 16de eeuw)*. Brussel: Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed.
- DIGITALE BIBLIOTHEEK VAN DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIE 2013a: *Ferrariskaart Louvain* [online], http://belgica.kbr.be/nl/coll/cp/cpFerrarisCarte_nl.html, (geraadpleegd op 8 november 2013).
- DIGITALE BIBLIOTHEEK VAN DE KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK VAN BELGIE 2013b: *Atlas cadastral parcellaire de la Belgique* [online], http://dgtl.kbr.be:1801/view/action/nmets.do?DOCCHOICE=12166.xml&dvs=1384178037664~846&locale=nl_BE&search_terms=plan+parcellaire+louvain&adjacency=N&VIEWER_URL=/view/action/nmets.do?&DELIVERY_RULE_ID=1&usePid1=true&usePid2=true, (geraadpleegd op 8 november 2013).
- DOV VLAANDEREN 2013a: Databank Ondergrond Vlaanderen [online], <https://dov.vlaanderen.be/dovweb/html/index.html> (geraadpleegd op 8 november 2013).
- DOV VLAANDEREN 2013b: Databank Ondergrond Vlaanderen *Geografisch Zoeken* [online], <https://dov.vlaanderen.be/dov/DOVInternet/startup.jsp> (geraadpleegd op 8 november 2013).
- INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2013a: Heverlee. Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed [online], ID 20490, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/20490> (geraadpleegd op 8 november 2013).
- INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2013b: Leuven. Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed [online], ID 20158, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/20158> (geraadpleegd op 8 november 2013).
- INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2013c: Leuven. Inventaris van het Bouwkundig Erfgoed [online], ID 20526, <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/geheel/20526> (geraadpleegd op 8 november 2013).
- PROVINCIE VLAAMS-BRABANT 2013a: Topografische kaarten [online], <http://www.ngi.be/topomapviewer/public?lang=nl&#> (geraadpleegd op 8 november 2013).
- PROVINCIE VLAAMS-BRABANT 2013b: Atlas der Buurtwegen (1841) [online], <http://gis.vlaamsbrabant.be/webgis/bin/view/AtlasBuurtwegen> (geraadpleegd op 8 november 2013).
- STAD LEUVEN 2013: Toerisme / Geschiedenis van Leuven [online], <http://wayback.archive.org/web/20090413152251/http://www.leuven.be/showpage.asp?iPageID=188> (geraadpleegd op 8 november 2013).

8 Lijst met figuren

Figuur 1: Situering onderzoeksgebied op een orthofoto	1
Figuur 2: Situering onderzoeksgebied op de topografische kaart.....	2
Figuur 3: Overzicht plangebied	4
Figuur 4: Inplanting proefsleuven en kijkvensters binnen het plangebied	5
Figuur 5: Situering onderzoeksgebied op de bodemkaart van Vlaanderen.....	7
Figuur 6: Situering onderzoeksgebied op de tertiairgeologische kaart.....	8
Figuur 7: Situering onderzoeksgebied op de quartairgeologische kaart.....	8
Figuur 8: Situering onderzoeksgebied op de Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden (Ferrariskaart) (1771-1778).....	10
Figuur 9: Situering onderzoeksgebied op de Atlas van de Buurtwegen (ca. 1840).....	10
Figuur 10: Situering onderzoeksgebied op de Poppkaart (1855).....	11
Figuur 11: CAI-kaart van het onderzoeksgebied met de archeologische vindplaatsen in de omgeving	12
Figuur 12: Profiel werkput 3.....	13
Figuur 13: profiel werkput 8.....	14
Figuur 14: profiel werkput 9.....	15
Figuur 15: zicht op het vlak in werkput 9.....	16

9 Bijlagen

9.1 Lijsten

9.1.1 Fotolijst

Foto	WP	Vlak	Spoor	Beschrijving	richting	Opmerking	datum
PC141020	1	1		Profiel	ZO		14/12/2013
PC141021	1	1		Profiel	ZO		14/12/2013
PC141022	1	1		Vlakfoto	ZO		14/12/2013
PC141023	2	1		Vlakfoto	ZW		14/12/2013
PC141024	2	1		Vlakfoto	ZW		14/12/2013
PC141025	2	1		Profiel	ZW		14/12/2013
PC141026	2	1		Profiel	ZW		14/12/2013
PC141027	3	1		Profiel	ZO		14/12/2013
PC141028	3	1		Profiel	ZO		14/12/2013
PC141029	4	1		Profiel	ZO		14/12/2013
PC141030	4	1		Profiel + Vlakfoto	ZO		14/12/2013
PC141031	4	1		Profiel	ZO		14/12/2013
PC141032	5	1		Profiel	W		14/12/2013
PC141033	5	1		Profiel	W		14/12/2013
PC141034	5	1		Profiel	W		14/12/2013
PC141035	6	1		Profiel	W		14/12/2013
PC141036	6	1		Profiel	W		14/12/2013
PC141037	6	1		Vlakfoto	ZO		14/12/2013
PC141038	6	1		Vlakfoto	ZO		14/12/2013
PC141039	7	1		Profiel	ZW		14/12/2013
PC141040	7	1		Profiel	ZW		14/12/2013
PC141041	7	1	S.7.01	Detail	NO		14/12/2013
PC141042	7	1	S.7.01	Detail	NO		14/12/2013
PC141043	7	1		Vlakfoto	ZW		14/12/2013
PC141044	7	1		Vlakfoto	ZW		14/12/2013
PC141045	8	1		Profiel + Vlakfoto	N		14/12/2013
PC141046	8	1		Profiel + Vlakfoto	N		14/12/2013
PC141047	8	1		Profiel	N		14/12/2013
PC141048	9	1		Vlakfoto	NO		14/12/2013
PC141049	9	1		Vlakfoto	NO		14/12/2013
PC141050	9	1		Profiel	O		14/12/2013
PC141051	9	1		Profiel	O		14/12/2013
PC141052	9	1		Profiel	O		14/12/2013

9.1.2 Sporenlijst

Spoor	WP	Vlak	Interpretatie	Datum	Vlakfoto
S.7.01	7	1	greppel	14/12/2013	PC141041, PC141042

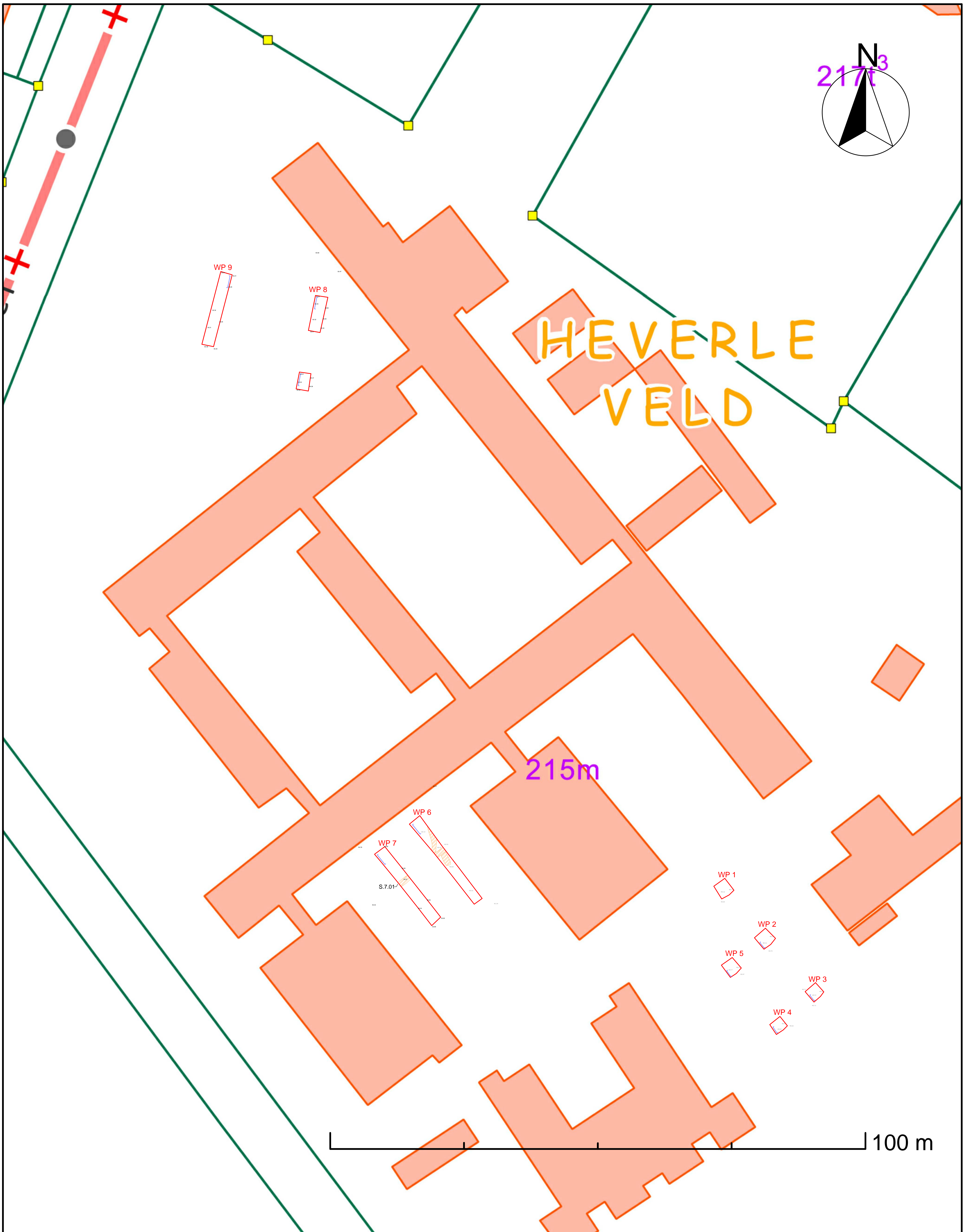
9.2 Kaartmateriaal

9.2.1 Overzichtsplan

9.2.2 Zone Noord

9.2.3 Zone Zuid

9.3 Bodemprofielen

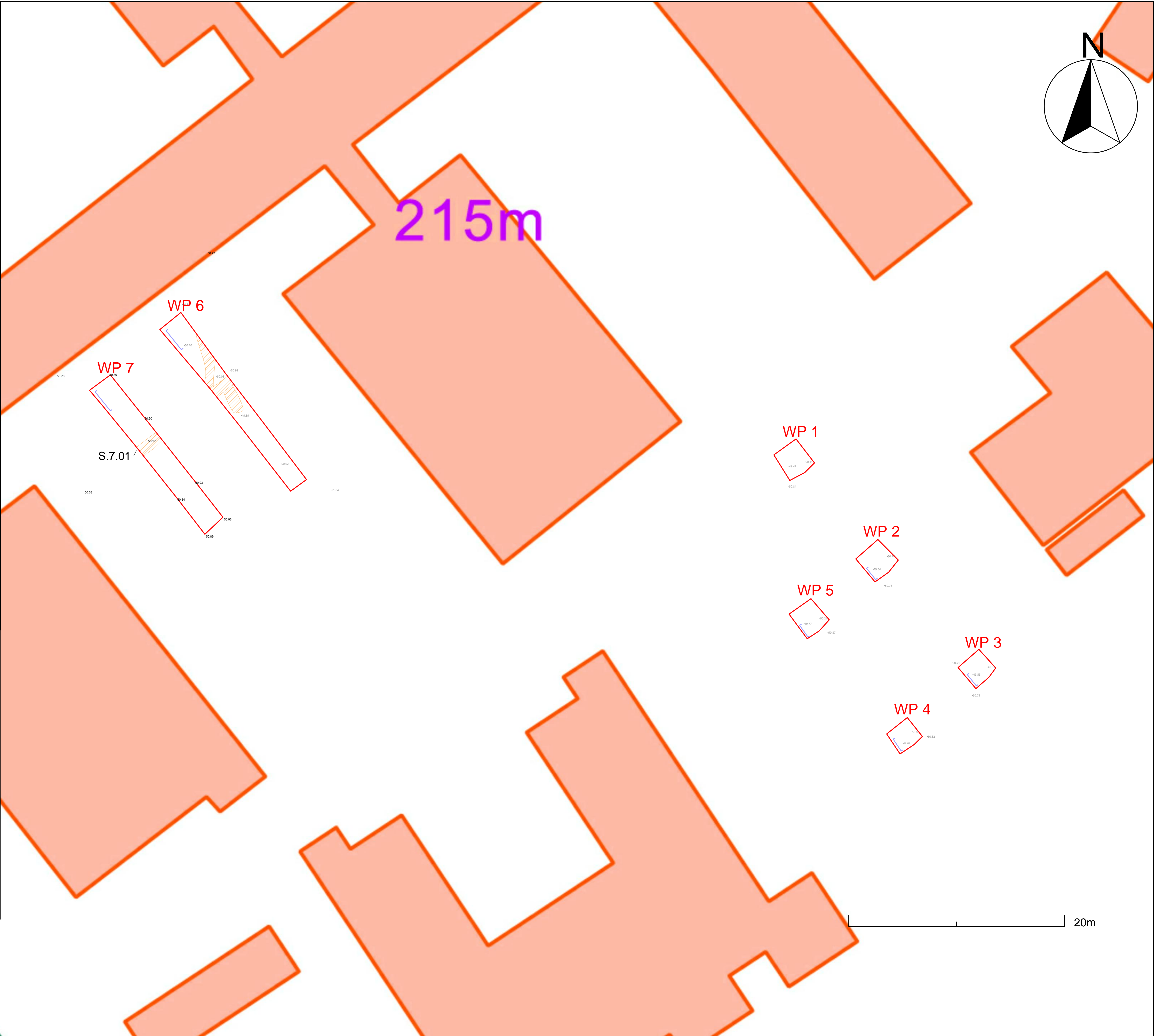
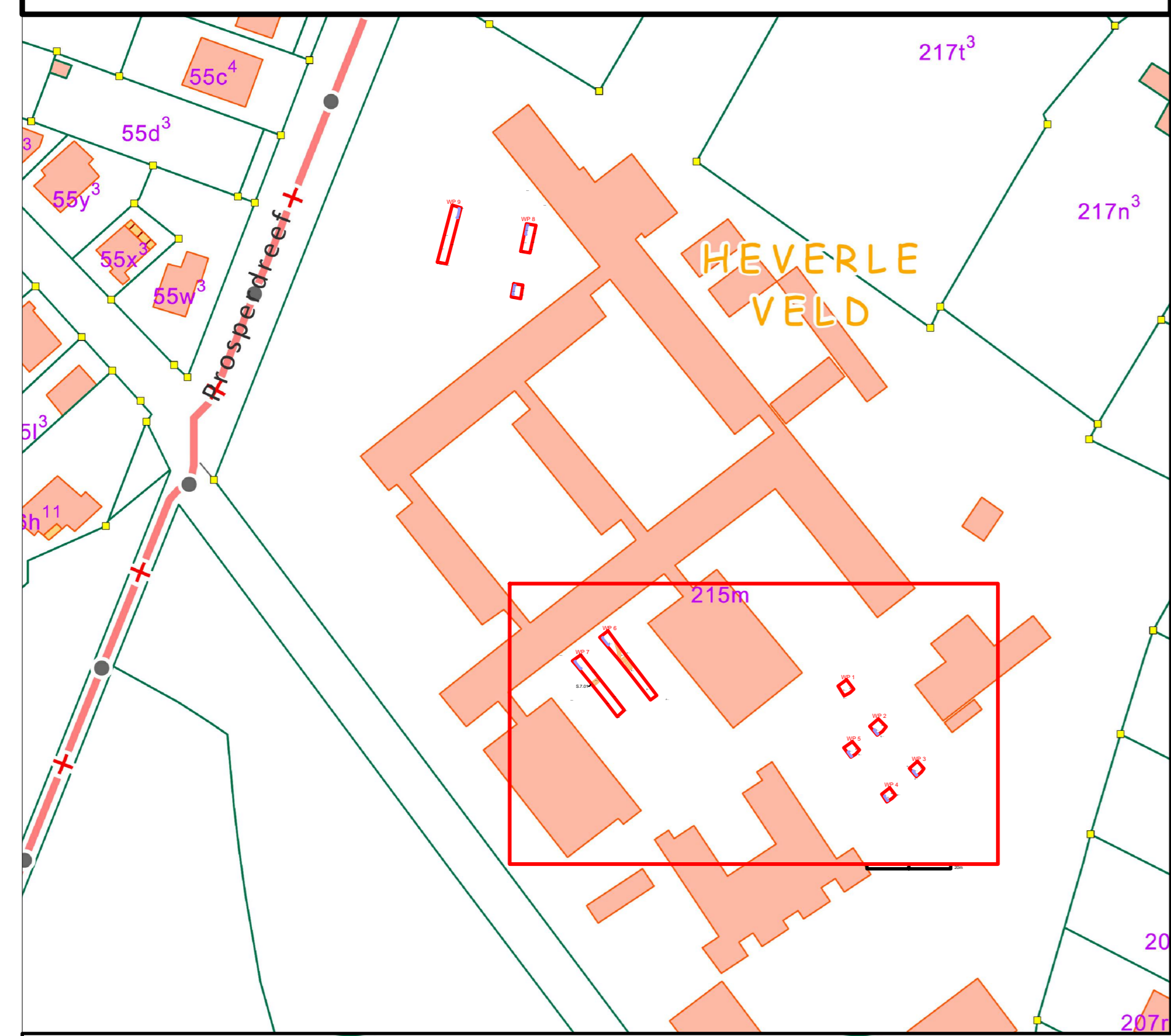
Leuven
Prosperdreef

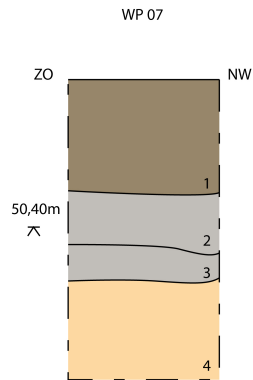
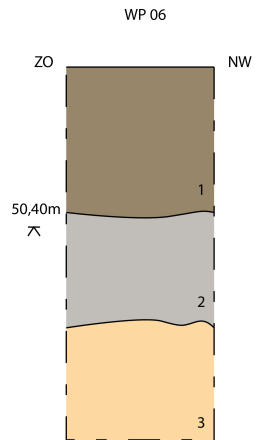
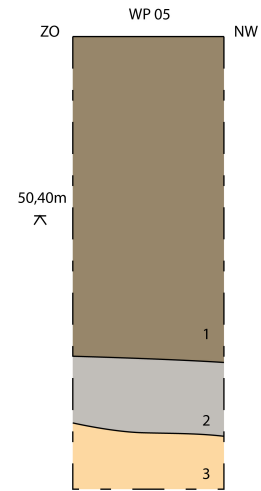
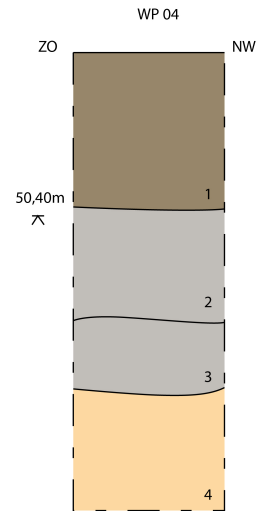
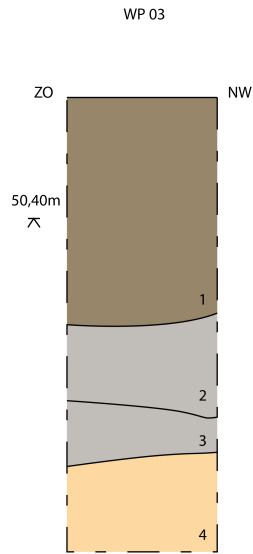
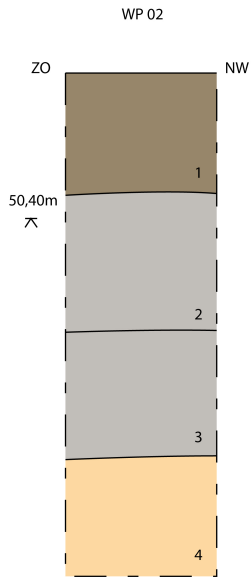
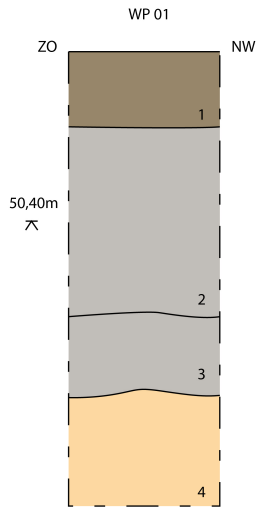
Overzicht Zone Zuid
 Plannr: 03

Dosnr: 2013-196 Vergunningsnr:

Legende

- Werkput
 - Grondsporen
 - Verstoringsen
 - Profielen
- xx.xx Hoogtes (m TAW)

- Bouwvoor
- Ophoging
- Oude Bouwvoor
- Moederbodem

1m

